

CO, GDZIE, KIEDY I Z KIM JEM? NA CO I JAKI MAM WPŁYW?

Zajęcia są inspirowane metodą dociekań filozoficznych. Dają uczennicom i uczniom szansę zastanowienia się nad aspektami produkcji i konsumpcji żywności, na które mają wpływ. Tematycznie związane są z 12. Celem Zrównoważonego Rozwoju, który poświęcony jest zrównoważonej konsumpcji.

Czas trwania lekcji: 45 min

Etap edukacyjny: szkoła podstawowa, klasy IV-VIII

Cele lekcji:

a) Dla nauczycielki i nauczyciela

W czasie lekcji uczeń/uczennica:

- zastanowi się na co ma wpływ w ramach konsumpcji żywności
- pozna różne ujęcia tego samego tematu

b) Dla uczniów i uczennic

Na dzisiejszych zajęciach:

- zastanowicie się nad sferami Waszego wpływu w temacie jedzenia
- sprawdźcie, czy wszyscy myślą o żywności tak samo

Pytanie kluczowe: Na co mam wpływ w odniesieniu do żywności?

Metody i formy pracy: praca indywidualna, praca w małych grupach, miarka

Materiały dydaktyczne: kopie karty pracy dla każdej grupy

Związek z podstawą programową:

PRZYRODA

II. Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce. 7. Dostrzeganie zależności występujących między poszczególnymi składnikami środowiska przyrodniczego, jak również między składnikami środowiska a działalnością człowieka.

III. Kształtowanie postaw – wychowanie

7. Doskonalenie umiejętności w zakresie komunikowania się, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole.

Przebieg lekcji:

1. Powitaj uczennice i uczniów i zapoznaj ich z celami zajęć. Upewnij się, że są dla nich zrozumiałe. **(3 min)**
2. Poproś, by każdy indywidualnie przywołał w pamięci jedno dobre wspomnienie związane z jedzeniem. Niech wszyscy spróbują sobie przypomnieć: *Gdzie wtedy byli i z kim? Co jedli? W jaki sposób? Kto przygotował to jedzenie? Co działo się wcześniej, a co potem?* Chętne osoby mogą podzielić się swoim wspomnieniem z resztą klasy, odpowiadając na powyższe pytania w ramach swojej wypowiedzi. **(5 min)**
3. Podziel klasę na grupy 4-5-osobowe. Rozdaj każdej zestaw wyciętych karteczek z karty pracy. Poproś wszystkich, żeby przyjrzeni się im, a następnie zdecydowali w grupie, na które z zaproponowanych aspektów jedzenia mają największy wpływ. Niech położą odpowiednią karteczkę na górze. Poniżej ten aspekt, na który ich wpływ jest mniejszy i tak aż do samego dołu, gdzie znajdzie się kartka z tym aspektem jedzenia, na który ich wpływ jest najmniejszy. Tym samym powstanie rodzaj miarki ich wpływu na różne aspekty jedzenia. **(15 min)**
4. Kiedy wszystkie grupy zakończą zadanie, poproś o ułożenie wyników ich pracy obok siebie, tak by można było je swobodnie oglądać, np. na podłodze lub na tablicy.
5. Daj wszystkim chwilę na porównanie pracy różnych grup. Następnie poproś każdą z grup o krótkie podsumowanie swojej dyskusji (jak im się pracowało? czy ciężko było osiągnąć porozumienie? dlaczego na końcach ułożyli te konkretne kartki? które były najłatwiejsze, a które najtrudniejsze do ułożenia?). Potem zachęć uczennice i uczniów do podzielenia się swoimi obserwacjami dotyczącymi wyników prac grup na forum. Jeśli to będzie trudne, możesz zadawać pytania pomocnicze:
  - Czy wszystkie miarki wyglądają tak samo? Czy te same kartki są w różnych miejscach u różnych grup? Dlaczego?
  - Co miało wpływ na takie ułożenie Waszej miarki? Czy gdybyście robili to z myślą o dniach wolnych/ dniach roboczych, byłoby inaczej?
  - Czy gdybyście robili miarki indywidualnie, to wyglądałyby one inaczej niż te ustalone grupowo? Co by się zmieniło? **(15 min)**
6. Poproś, aby każdy pomyślał indywidualnie, który aspekt jedzenia jest dla niego/niej najważniejszy, a następnie sprawdził/a, w którym miejscu na miarce się znajduje. Chętne osoby mogą opowiedzieć na forum, jak duży wpływ mają na najważniejsze dla nich aspekty jedzenia i dlaczego. **(5 min)**
7. Na koniec poproś wszystkich o krótką informację, co zapamiętają z dzisiejszych zajęć. Podziękuj wszystkim za aktywny udział. **(3 min)**

Komentarz metodyczny:

Ćwiczenie układania „miarki” jest inspirowane metodą dociekań filozoficznych. Jeśli uczniowie i uczennice będą chcieli ułożyć dwie lub więcej kartek obok siebie, to możesz im na to pozwolić. Najważniejsze, żeby potrafili uargumentować swój sposób ułożenia kartek, celem nie jest ustawienie ich w linii za wszelką cenę. Najbardziej optymalną liczbą osób w grupie jest 4-5, ponieważ bardziej liczne grupy mają trudność z podjęciem decyzji lub nie wszystkie osoby są zaangażowane w proces ich podejmowania. Najlepiej, żeby były przynajmniej 3 grupy, wtedy dobrze widać różnorodność wyników ich prac. Dzięki temu uczennice i uczniowie mogą przekonać się, że ludzie myślą w różny sposób i nawet osoby z tego samego kraju, miasta, w podobnym wieku i uczące się w tej samej klasie mogą różnie postrzegać te same tematy. Zachęć ich do dostrzegania tych różnic, ale bez wartościowania. Podkreśl, że nie ma „właściwego” sposobu na wykonanie tego ćwiczenia. Każde ułożenie, które jest umotywowane, będzie w porządku, a wynikiem dyskusji po ułożeniu ćwiczenia nie ma być uwspólnienie miarek.

Materiały pomocnicze

Tematyce żywności poświęcona jest również publikacja „Jedz lokalnie, myśl globalnie” Fundacji Otwarty Plan i Polskiej Zielonej Sieci, która zawiera scenariusze oraz część merytoryczną. Link do publikacji: Pakiet „Jedz lokalnie, myśl globalnie”, Polska Zielona Sieć, Fundacja Otwarty Plan:

- cz. I: <http://globalnepoludnie.pl/Pakiet-Jedz-lokalnie-mysl>
- cz. II: <http://globalnepoludnie.pl/Pakiet-Jedz-lokalnie-mysl,1260>

polska pomoc

Scenariusz powstał w ramach projektu „Edukacja globalna po reformie, czyli jak włączyć edukację globalną do nowej podstawy programowej dla szkół podstawowych”. Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.” Scenariusz wyraża wyłącznie poglądy autorek i nie może być utożsamiany z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Scenariusz jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Instytutu Globalnej Odpowiedzialności. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2017. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji jest dostępna na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>.

Co jem

Z kim jem

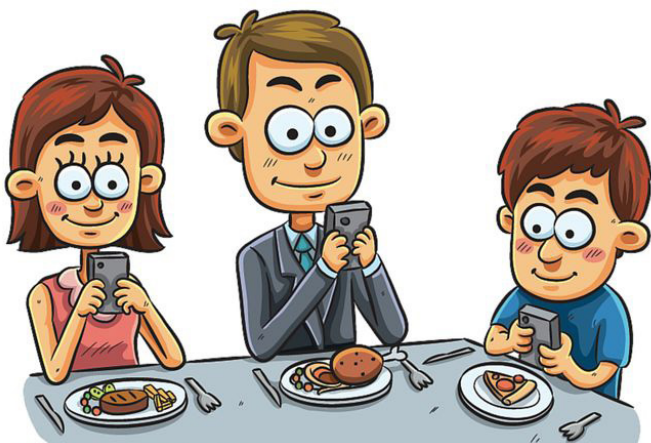
Kiedy jem

Czego nie jem

Co robię w czasie jedzenia

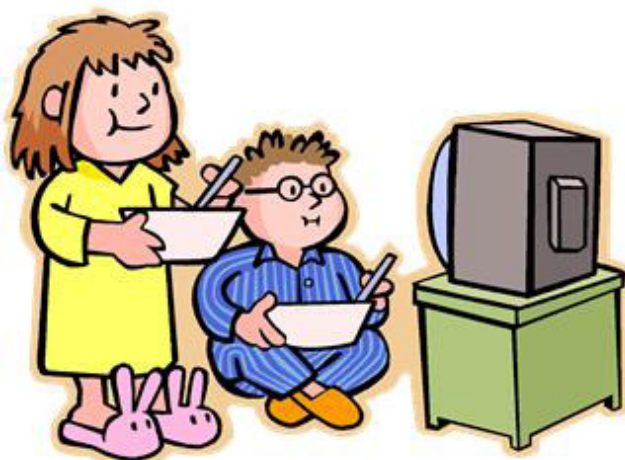
Co daję innym do jedzenia

Co lubię jeść

Miejsce, gdzie jem

Sposób w jaki jem

